

การบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาด อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

Community welfare funds management of yangtalad sub-district administrative
organization yangtalad district kalasin province

ปิยะพงษ์ สนิทไชย* และ ประจักษ์ บัวผัน**

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาดอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ พร้อมทั้งศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาด อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยศึกษาจาก คณะกรรมการบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชน ที่ปรึกษากองทุนสวัสดิการชุมชน และผู้เกี่ยวข้องกับกองทุนสวัสดิการชุมชน ขององค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาด รวม 80 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 คน และตรวจสอบความเชื่อมั่นได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาชเท่ากับ 0.83 เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 1 - 31 มีนาคม 2556 นำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป แจกแจงข้อมูลด้วยค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุด และค่าสูงสุด

ผลการศึกษาพบว่า ด้านการวางแผน มีการปฏิบัติมากที่สุด คือ การประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน คิดเป็นร้อยละ 92.5 และน้อยที่สุด คือ เปิดรับฟังความคิดเห็นของกองทุนฯ เพื่อแก้ไขปัญหาปรับปรุงและพัฒนากองทุน คิดเป็นร้อยละ 81.3 ด้านองค์ประกอบ การปฏิบัติมากที่สุด คือ ให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการเสนอ ตัดสินใจในการที่จะได้รับสิทธิประโยชน์ สวัสดิการในด้านต่างๆ คิดเป็นร้อยละ 90.0 และน้อยที่สุด คือ มีการพัฒนาศักยภาพการทำงานของคณะกรรมการกองทุนอย่างต่อเนื่อง คิดเป็นร้อยละ 71.3 ด้านบทบาทหน้าที่ การปฏิบัติมากที่สุด คือ การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการที่ชัดเจน คิดเป็นร้อยละ 97.5 และน้อยที่สุด คือ กองทุนมีการสำรวจและจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับสมาชิกกองทุนอย่างสม่ำเสมอ คิดเป็นร้อยละ 73.8 ด้านการดำเนินงาน การปฏิบัติมากที่สุด คือ กองทุนมีหลักฐานในการรับจ่ายเงินที่สามารถตรวจสอบได้ คิดเป็นร้อยละ 90.0 และน้อยที่สุด คือ มีเงินสำรองในการช่วยเหลือสมาชิกเมื่อเกิดสาธารณภัยต่างๆ ในชุมชน คิดเป็นร้อยละ 82.5 และด้านควบคุมการ มีการปฏิบัติมากที่สุด คือ การบริหารกองทุนมีความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ คิดเป็นร้อยละ 95.0 และน้อยที่สุด คือ มีการควบคุมจำนวนค่าสวัสดิการตามระเบียบเงื่อนไขที่กำหนด คิดเป็นร้อยละ 78.8 ข้อเสนอแนะในการศึกษา พบว่า ควรศึกษามีแนวทางการรับฟังความคิดเห็นของกองทุนสวัสดิการชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหาของกองทุนสวัสดิการชุมชน

คำสำคัญ : การบริหาร, กองทุนสวัสดิการชุมชน, องค์การบริหารส่วนตำบล

* นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น

** รองศาสตราจารย์ ดร.ประจักษ์ บัวผัน ภาควิชาบริหารงานสาธารณสุข คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Abstract

This research aimed to study the community welfare funds management of Yangtalad sub-district administrative organization in Kalasin province. Problems related with the management and suggestions were also explored. The data was collected from the committees, the counselors, and other participants using simple random sampling ($n = 80$). The instrument was tested for content validity by three experts. Then it was tested for reliability with Cronbach's alpha method (0.83). The data collection was carried out from 1st to 31st March, 2013. Frequency, percentage, means, standard deviation, minimum and maximum were used to analyze the data.

The results showed that, for planning aspect, the highest practice was the coordinating with public and private sectors (92.5%) whereas the lowest practice was the gathering opinions to improve the funds management (81.3). For component aspect, the highest practice was the member participation in benefit and welfare package (90.0%) while the lowest was the continuous improvement of management by the committee (71.3%). For the role aspect, the highest practice was the clearly defined roles of the committee (97.5%) whereas the lowest practice was the regular survey to improve member database (73.8). For process aspect, the highest practice was the available of financial statements for inspection (90.0%) whereas the lowest was the available of financial supports for public disasters (82.5%). For controlling aspect, the highest practice was the transparency of the management (95.0%) while the lowest was the control of welfare payment according to the regulations (78.8%). Lastly, as a suggestion, there should be a guideline to gather the opinions from stake holders in order to solve those problems related with the funds management.

Keywords: Management, Community Welfare Fund, Sub-district administrative organization

บทนำ

วิถีชุมชนไทยในอดีตที่มีความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ แต่ละคนสามารถผลิตหรือหากินจากธรรมชาติแบบพึ่งตนเองได้ มีความสัมพันธ์ของชุมชนในลักษณะพึ่งพาซึ่งกันและกันในแนวราบ จนกลายเป็นประเพณี วิถีชีวิตที่มีการร่วมกันทำโดยไม่ต้องจ้างหรือซื้อขาย ป่า แหล่งน้ำธรรมชาติ เป็นแหล่งอาหารที่สมบูรณ์ของชุมชนที่คนในหมู่บ้านสามารถใช้ประโยชน์ร่วมกัน การปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ก็มีความหลากหลายตามความต้องการที่จะกินจะใช้ สายใยสัมพันธ์ ความเป็นเครือญาติชุมชน การช่วยเหลือ

เกลือ พึ่งพาอาศัยแบ่งปันกัน เป็นลักษณะทั่วไปของชุมชนไทยในอดีต ก่อนที่เงินตราจะมีบทบาทสำคัญในยุคต่อมา (พรณทิพย์ เพชรมาก, 2546)

เมื่อเอ่ยถึงคำว่า “สวัสดิการ” ในสังคมไทย คนจำนวนมากมักคิดถึงการแจกจ่ายหรือจัดบริการดูแล หยิบยื่นผลประโยชน์ให้ ความเข้าใจเช่นนี้ถูกต้องเป็นบางส่วน แต่ในความหมายทางวิชาการ “สวัสดิการ” มีความหมายกว้างกว่าที่เข้าใจกัน เพราะสวัสดิการมีทั้งมิติทางเศรษฐกิจและมิติทางสังคม เช่นเดียวกับคำว่า ความยากจน ซึ่งความหมายเข้าใจทั่วไปก็มักจะหมายถึง ภาวะขาดแคลนวัตถุดิบปัจจัยในการครองชีพ แต่ในทางวิชาการยุคปัจจุบัน ความยากจนมิได้มีขอบเขตเฉพาะเรื่องความขาดแคลนวัตถุดิบปัจจัยเท่านั้น แต่ยังกินขอบเขตไปถึงมิติทางสังคมอีกด้วย (ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ, 2546) “สวัสดิการสังคม” ในอดีตของสังคมไทยตั้งแต่สมัยอยุธยาจนถึงช่วงก่อนแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติฉบับที่ 1 พ.ศ.2504 สังคมไทยมีระบบสวัสดิการสังคมที่ไม่ใช่ของรัฐ แต่เป็นประชาสวัสดิการหรือสวัสดิการชุมชน แม้ว่าในยุคนั้นจะไม่ได้เรียกว่าสวัสดิการชัดเจน แต่การที่ชุมชนมีฐานปัจจัยสี่ อาหาร ที่สามารถหาจากธรรมชาติ ปลูก/เลี้ยงไว้กินเองแบ่งปันกันในชุมชน เครื่องนุ่งห่ม ที่สามารถทอผ้าใช้เองหรือแลกเปลี่ยนกันในชุมชน ที่อยู่อาศัย มีที่ดินที่จะบุกเบิกเป็นที่ทำกิน/ที่อยู่อาศัย มีแรงงานที่จะลงแขกช่วยกันปลูกสร้างบ้าน ส่วน ยารักษาโรค ก็มีหมอยา/หมอเมือง ที่ใช้สมุนไพรในท้องถิ่นในการบำบัดรักษาโรค นอกจากระบบสวัสดิการโดยชุมชนดังที่กล่าวมาแล้ว แนวคิดสวัสดิการในประเทศไทย เป็นแนวคิด “บำบัดทุกข์ บำรุงสุข” ของพระราชามีทศพิธราชธรรมซึ่งในพระราชจริยวัตรตามทศพิธราชธรรมมี “ทาน” หรือ “การให้” เพื่อช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสและผู้ตกทุกข์ได้ยาก และ “จาคะ” คือการเสียสละ การแบ่งปันเจื้อจาง เพื่อยังประโยชน์แก่ผู้อื่นและสังคม (พรณทิพย์ เพชรมาก, 2546) ภายใต้สถานการณ์เปลี่ยนแปลงที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาประเทศ ทำให้เกิดวาทกรรมในชุดความรู้ที่เรียกว่า “วาทกรรมเศรษฐกิจพอเพียง” ผ่านพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและได้ัญเชิญหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นปรัชญานำทางในการพัฒนาและบริหารประเทศ (ศิริพร เลิศยิ่งยศ, 2556)

กองทุนสวัสดิการชุมชน จากหลักคิด “เงินเป็นเครื่องมือ มิใช่เป้าหมาย” การตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชนจึงเป็นเครื่องมือให้เกิดการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันพัฒนาคน พัฒนาคุณธรรม การรักษาสัตย์ ความจริงใจต่อตนเอง ความเชื่อมั่นและความไว้วางใจซึ่งกันและกัน เพื่อที่จะประพฤติปฏิบัติแต่สิ่งที่เป็นประโยชน์และเป็นธรรม มีความเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนร่วม ไม่เห็นแก่ตัว ฉะนั้นรูปธรรมของ “การให้อย่างมีคุณค่า รับอย่างมีศักดิ์ศรี” (สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน, 2552) ทำให้ภาครัฐต้องมุ่งแสวงหารูปแบบการพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนเกิดการรวมตัวกันเพื่อมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองอย่างกว้างขวาง โดยให้ประชาชนได้ร่วมคิดร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินกิจกรรม และร่วมติดตามตรวจสอบ มีลักษณะดำเนินการทั้งในรูปบุคคล กลุ่มคน ชุมชน สมาคม และองค์กรอาสาสมัครรูปแบบต่างๆ รวมทั้งกองทุนสวัสดิการชุมชนด้วย (สิริพัฒน์ ลาภจิตร, 2552) การบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชน แบ่งเป็น 5 ด้านคือ การวางแผนของกองทุนสวัสดิการชุมชน องค์ประกอบของกองทุน

สวัสดิการชุมชน บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชน การดำเนินงานของกองทุนสวัสดิการชุมชน และการควบคุมการทำงานของกองทุนสวัสดิการชุมชน (วันชัย มีชาติ, 2549)

สำหรับกองทุนสวัสดิการชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาด อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ มีเป้าหมายให้เกิดสวัสดิการต่างๆ โดยการพึ่งตนเองและการช่วยเหลือเกื้อกูลของคนในชุมชน ในเรื่องที่เป็นพื้นฐานในชีวิต ได้แก่ เกิด แก่ เจ็บ ตาย เพื่อเป็นการสร้างความมั่นคงและหลักประกันของคนในชุมชนร่วมกัน การจัดสวัสดิการจึงเน้นการช่วยเหลือสมาชิกในส่วนที่สมาชิกยังขาดหลักประหลักในชีวิต แกนนำที่เป็นกลไกในการขับเคลื่อนให้เกิดการตั้งกองทุนสวัสดิการ จะต้องมีความรู้ความเข้าใจและเห็นประโยชน์ คุณค่า ความสำคัญของการจัดสวัสดิการชุมชน ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารกองทุนสวัสดิการในด้านต่างๆ การวางแผนของกองทุนสวัสดิการ องค์ประกอบของกองทุนสวัสดิการ บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการกองทุนสวัสดิการ การดำเนินงานของกองทุนสวัสดิการ และการควบคุมการทำงานของกองทุนสวัสดิการ ซึ่งกระบวนการดังกล่าวเป็นการบริหารที่มีประสิทธิภาพลักษณะทั่วไปของกองทุน ได้แก่ ชื่อกองทุน วันที่ก่อตั้ง จำนวนสมาชิก ประเภทสมาชิก สวัสดิการของสมาชิก และรายได้ ถูกนำมาใช้การดำเนินงานของกองทุนสวัสดิการชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาด อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

ซึ่งในการบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชนนั้น มีผู้ทำวิจัยไว้แล้ว พบว่า ปัญหาอุปสรรคของคณะกรรมการในแต่ละพื้นที่ยังขาดความรู้ความสามารถและยังไม่เข้าใจหน้าที่ของตนเอง ขาดความร่วมมือในการบริหารกองทุนและประชาชนในพื้นที่ยังไม่มี ความเข้าใจในการดำเนินการของกองทุนสวัสดิการ (ปาริชาติ เทพอาร์ักษ์, 2546) และความสามารถในการปฏิบัติงานของกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน 1 ล้านบาท ในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น พบว่า ปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับการบริหารกองทุนคือ คณะกรรมการไม่มีความรู้และความเข้าใจ ความไม่ต่อเนื่องในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุน สมาชิกกองทุนไม่มีวินัยในการใช้จ่ายเงิน (พนม สิงห์สาย, 2548) และจากการศึกษากองทุนสวัสดิการชุมชน กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านผือ อำเภอนองเรือ จังหวัดขอนแก่น พบว่ามีรายจ่ายมากกว่ารายได้ ซึ่งส่งผลให้กองทุนดำเนินการได้ไม่เกิน 5 ปี เท่านั้น (สุพัฒน์ กุมพิทักษ์, 2551)

การบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาด อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ยังพบปัญหาว่าคณะกรรมการ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องยังขาดความรู้ความสามารถในการบริหารงาน ขาดความร่วมมือในการวางแผน และการบริหารจัดการยังล่าช้า ส่งผลทำให้การดำเนินการบริหารกองทุนยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร(งานทะเบียนกองทุนสวัสดิการชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาด, 2554) ดังนั้นผู้ศึกษาในฐานะที่เป็นผู้ปฏิบัติงานจึงต้องการที่จะศึกษาเพื่อช่วยพัฒนาและปรับปรุงการบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาดให้มีประสิทธิภาพและเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร คณะกรรมการ และทำให้กองทุนสวัสดิการชุมชนมีความเข้มแข็งและยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาการบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาด อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์
2. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาด อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

ประชากรในการวิจัย

ประชากรในการศึกษาค้างนี้ คือกลุ่มคณะกรรมการบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชน ที่ปรึกษากองทุนสวัสดิการชุมชน และผู้เกี่ยวข้องกักองทุนสวัสดิการชุมชน ขององค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาด รวม 80 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (งานทะเบียนกองทุนสวัสดิการชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาด, 2554) เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 1 - 31 มีนาคม 2556

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นจากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยกำหนดแบบสอบถามให้สอดคล้องกับตัวแปรแต่ละตัวในกรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษาตามขั้นตอน ดังนี้

1. เครื่องมือมีทั้งหมด 1 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 แบบสอบถาม มีทั้งหมด 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับกองทุนสวัสดิการชุมชน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด เนื้อหาเกี่ยวกับกองทุนสวัสดิการชุมชน ได้แก่ ชื่อกองทุน วันที่ก่อตั้ง จำนวนสมาชิก ประเภทสมาชิก สวัสดิการของสมาชิก และรายได้

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาด อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบปลายปิดให้เลือกตอบ โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้าน การวางแผน องค์ประกอบของกองทุน บทบาทหน้าที่ การดำเนินงาน และการควบคุม

ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะแนวทางในการบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชนของคณะกรรมการในองค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาด อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด ให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ

2. ตัวแปรและการวัด

ชุดที่ 1 แบบสอบถาม มีทั้งหมด 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับกองทุนสวัสดิการชุมชน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด เพื่อให้ทราบถึงข้อมูลและศักยภาพของกองทุน ได้แก่ ชื่อกองทุน วันที่ก่อตั้ง จำนวนสมาชิก ประเภทสมาชิก สวัสดิการของสมาชิก และรายได้

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาด อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ลักษณะของแบบสอบถามเป็น 2 ส่วน เลือกตอบ ปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ความหมาย	คะแนน
ปฏิบัติ	1
ไม่ปฏิบัติ	0

การแบ่งเกณฑ์คะแนนเพื่อแปลผลและอธิบายตัวแปร ใช้เกณฑ์ของ (Bloom, 1956) โดยใช้ค่าคะแนนสูงสุดลบค่าคะแนนต่ำสุดและหารด้วยจำนวนกลุ่มระดับที่ต้องการแบ่งโดยแบ่งเป็น 3 ระดับ ตามช่วงคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

ช่วงคะแนน	81-100	หมายถึง	มีในระดับมาก
ช่วงคะแนน	61-80	หมายถึง	มีในระดับปานกลาง
ช่วงคะแนน	0-60	หมายถึง	มีในระดับน้อย

ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะแนวทางในการบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชนของคณะกรรมการในองค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาด อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด ให้ผู้ตอบแสดงความเห็นได้อย่างอิสระ

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แนวคิดเกี่ยวกับสวัสดิการชุมชน แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชน และแนวคิดการบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาด อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

2. กำหนดขอบเขตและโครงสร้างของเนื้อหาที่จะสร้างแบบสอบถาม ตลอดจนตัวแปรที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเนื้อหาที่ต้องการวิจัย

3. การตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้ศึกษานำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ด้านเนื้อหา ด้านโครงสร้าง ความครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ ความเหมาะสมด้านภาษา รวมทั้งเกณฑ์การให้คะแนนและการแปลความหมายของคะแนน จากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะแล้วนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาอีกครั้งก่อนนำไปหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามต่อไป

4. การตรวจสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบแก้ไขและปรับปรุง โดยอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันกับประชากรในการวิจัย นำไปทดลองในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 30 คน แล้วนำมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาช (Cronbach's Alpha coefficient) มีค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป จึงจะยอมรับว่ามีความเชื่อมั่นที่เชื่อถือได้ (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2546)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติเชิงพรรณนา (Description statistics) ประกอบด้วยการแจกแจงความถี่(Frequency) ร้อยละ (Percentage) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ค่าต่ำสุด (Minimum) ค่าสูงสุด (Maximum)

ผลการศึกษา

1. การวางแผนของกองทุนสวัสดิการ

ตารางที่ 1 จำนวน ร้อยละ และระดับการวางแผนของกองทุนสวัสดิการชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบล ยางตลาด อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกรายข้อ (n = 80)

การวางแผนของกองทุนสวัสดิการ	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ		การแปลผล
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. คณะกรรมการกองทุนมีการหารือประชุมและวางแผนปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ	73	91.3	7	8.8	มาก
2. กองทุนมีการจัดทำแผนและขั้นตอนการดำเนินงานของคณะกรรมการอย่างชัดเจน	71	88.8	9	11.3	มาก
3. กองทุนมีการจัดทำทะเบียน เอกสารและบัญชีเกี่ยวกับงบประมาณของกองทุน	67	83.8	13	16.3	มาก
4. การประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน	74	92.5	6	7.5	มาก
5. เปิดรับฟังความคิดเห็นและมติของกองทุนฯ เพื่อแก้ไขปัญหาปรับปรุงและพัฒนากองทุน	65	81.3	15	18.8	มาก

2. องค์ประกอบของกองทุนสวัสดิการ

ตารางที่ 2 จำนวน ร้อยละ และระดับองค์ประกอบของกองทุนสวัสดิการชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบล ยางตลาด อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกรายข้อ (n = 80)

องค์ประกอบของกองทุนสวัสดิการชุมชน	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ		การแปลผล
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. มีสถานที่ศูนย์การทำงานของกองทุนเป็นสัดส่วนเหมาะสมสะดวกแก่การดำเนินงาน	67	83.8	13	16.3	มาก
2. มีการแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถเป็นที่ยอมรับของสมาชิกให้เป็นที่ปรึกษากองทุน	69	86.3	11	13.8	มาก
3. ผู้นำในชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารกองทุน	66	82.5	14	17.5	มาก
4. ให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการเสนอ ตัดสินใจในการที่จะได้รับสิทธิประโยชน์ สวัสดิการในด้านต่างๆ	72	90.0	8	10.0	มาก
5. มีการพัฒนาศักยภาพการทำงาน ของคณะกรรมการกองทุนอย่างต่อเนื่อง	57	71.3	23	28.8	ปานกลาง

3. บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการกองทุนสวัสดิการ

ตารางที่ 3 จำนวน ร้อยละ และระดับบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาด อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกรายข้อ (n = 80)

บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการกองทุนสวัสดิการ	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ		การแปลผล
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการที่ชัดเจน	78	97.5	2	2.5	มาก
2. คณะกรรมการมีความรู้ความเข้าใจ ระเบียบ ข้อบังคับ วิธีการเกี่ยวกับการบริหารกองทุน	64	80.0	16	20.0	มาก
3. กองทุนมีการสำรวจและจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับสมาชิก กองทุนอย่างสม่ำเสมอ	59	73.8	21	26.3	ปานกลาง
4. มีการรายงานปัญหาที่แต่ละคนได้ประสบให้คณะกรรมการ	68	85.0	12	15.0	มาก
5. คณะกรรมการกองทุนมีการให้คำแนะนำแก่สมาชิก กองทุน	72	90.0	8	10.0	มาก

4. การดำเนินงานของกองทุนสวัสดิการ

ตารางที่ 4 จำนวน ร้อยละ และระดับการดำเนินงานของกองทุนสวัสดิการชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาด อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกรายข้อ (n = 80)

การดำเนินงานของกองทุนสวัสดิการ	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ		การแปลผล
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. มีการปฏิบัติงานตามแผนและขั้นตอนของการดำเนินงานกองทุนตามที่กำหนดไว้	71	88.8	9	11.3	มาก
2. การบริหารเงินสวัสดิการเพื่อช่วยเหลือและจัดสรรให้แก่สมาชิกได้อย่างเหมาะสม	67	83.8	13	16.3	มาก
3. มีเงินสำรองในการช่วยเหลือสมาชิกเมื่อเกิดสาธารณภัยต่างๆในชุมชน	66	82.5	14	17.5	มาก
4. กองทุนมีหลักฐานในการรับจ่ายเงินที่สามารถตรวจสอบได้	72	90.0	8	10.0	มาก
5. คณะกรรมการกองทุนสามารถจัดสรร บริหารเงิน ตลอดจนทรัพยากรของกองทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	70	87.5	10	12.5	มาก

5. การควบคุมการทำงานของกองทุนสวัสดิการ

ตารางที่ 5 จำนวน ร้อยละ และระดับการควบคุมการทำงานของกองทุนสวัสดิการชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาด อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกรายข้อ (n = 80)

การควบคุมการทำงานของกองทุนสวัสดิการ	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ		การแปลผล
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. การบริหารกองทุนมีความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้	76	95.0	4	5.0	มาก
2. มีการเปิดโอกาสให้สมาชิกได้เข้ามาตรวจสอบการบริหารกองทุนเพื่อสร้างความโปร่งใส	65	81.3	15	18.8	มาก
3. มีการควบคุมจำนวนค่าสวัสดิการตามระเบียบเงื่อนไขที่กำหนด	63	78.8	17	21.3	ปานกลาง
4. สมาชิกให้ความเคารพและปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับที่กำหนด	70	87.5	10	12.5	มาก
5. มีการจัดทำรายการใช้จ่ายเงินให้ชัดเจนเป็นปัจจุบัน และเสนอให้สมาชิกคณะกรรมการทราบในการประชุมแต่ละครั้ง	67	83.8	13	16.3	มาก

สรุปและอภิปรายผล

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับกองทุนสวัสดิการชุมชน

จากการศึกษาข้อมูลทั่วไปของกองทุนสวัสดิการชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาด อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ขนาดของกองทุนสวัสดิการชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาดเป็นกองทุนขนาดกลาง ในพื้นที่ความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาด รายได้(รวมเงินอุดหนุน) ขององค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาด ปีงบประมาณ 2554 เป็นเงิน 200,658 บาท (ณ วันที่ 16 มกราคม 2555) จำนวนสมาชิกกองทุนสวัสดิการชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาด 1,075 คน (ณ วันที่ 11 กรกฎาคม 2554) จำนวนคณะกรรมการบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชน ที่ปรึกษากองทุนสวัสดิการชุมชน และผู้เกี่ยวข้องกับกองทุนสวัสดิการชุมชน รวม 80 คน

2. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาด อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

ปัญหาในการบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาด อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ คือ คณะกรรมการบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชน ที่ปรึกษากองทุนสวัสดิการชุมชน และผู้เกี่ยวข้องกับกองทุนสวัสดิการชุมชน ยังไม่ค่อยมีการรับฟังความคิดเห็นของกองทุนสวัสดิการชุมชนเท่าที่ควร

ข้อเสนอแนะ คณะกรรมการบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชน ที่ปรึกษากองทุนสวัสดิการชุมชน และผู้เกี่ยวข้องกับกองทุนสวัสดิการชุมชน ควรรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนสวัสดิการ

ชุมชน มีการประสานงานกับหน่วยงาน การพัฒนาเรียนรู้ การขยายสมาชิกให้ครอบคลุมกว้างขวางเพื่อให้กองทุนมีความเข้มแข็งมากขึ้น

3. การบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาด อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

3.1 การวางแผนของกองทุนสวัสดิการ

ผลการศึกษาการบริหารส่วนตำบลองค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาด อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการวางแผนของกองทุนสวัสดิการ โดยภาพรวมพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ด้านการวางแผนของกองทุนสวัสดิการมีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับ ได้ดังนี้ การประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน คิดเป็นร้อยละ 92.5 คณะกรรมการกองทุนมีการหารือประชุมและวางแผนปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ คิดเป็นร้อยละ 91.3 กองทุนมีการจัดทำแผนและขั้นตอนการดำเนินงานของคณะกรรมการอย่างชัดเจน คิดเป็นร้อยละ 88.8 กองทุนมีการจัดทำทะเบียน เอกสารและบัญชีเกี่ยวกับงบประมาณของกองทุน คิดเป็นร้อยละ 83.8 และเปิดรับฟังความคิดเห็นของกองทุนฯ เพื่อแก้ไขปัญหาปรับปรุงและพัฒนากองทุน คิดเป็นร้อยละ 81.3

สอดคล้องกับการศึกษาของ อินทรพิทักษ์ วทานิยานนท์ (2553) ศึกษาวิจัย เรื่องความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน:กรณีศึกษา ตำบลท่าข้าม อำเภอนนทบุรี จังหวัดชลบุรี พบว่า คณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านในเขตตำบลท่าข้าม อำเภอนนทบุรี จังหวัดชลบุรี มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านอยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและอยู่ในระดับมาก ในแต่ละด้าน ประกอบด้วย ด้านการวางแผน ด้านการประสานงาน ด้านการจัดองค์การ และด้านการควบคุม ผลจากการพิสูจน์สมมติฐานความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีสถานภาพทางสังคม แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มี เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านไม่แตกต่างกัน

3.2 องค์ประกอบของกองทุนสวัสดิการ

ผลการศึกษาการบริหารส่วนตำบลองค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาด อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านองค์ประกอบของกองทุนสวัสดิการโดยภาพรวมพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ด้านองค์ประกอบของกองทุนสวัสดิการมีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับมากและระดับปานกลาง เรียงลำดับ ได้ดังนี้ ให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการเสนอ ตัดสินใจในการที่จะได้รับสิทธิประโยชน์ สวัสดิการในด้านต่างๆ คิดเป็นร้อยละ 90.0 มีการแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถเป็นที่ยอมรับของสมาชิกให้เป็นที่ปรึกษากองทุน คิดเป็นร้อยละ 86.3 มีสถานที่ศูนย์การทำงานของกองทุนเป็นสัดส่วนเหมาะสมสะดวกแก่การดำเนินงาน คิดเป็นร้อยละ 83.8 ผู้นำในชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารกองทุน คิดเป็นร้อยละ

ละ 82.5 และมีการพัฒนาศักยภาพการทำงานของคณะกรรมการกองทุนอย่างต่อเนื่อง คิดเป็นร้อยละ 71.3

สอดคล้องกับการศึกษาของ เยาวลักษณ์ แกมศิริ (2553) วิจัย เรื่อง การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านในเขตตำบลหัวขวาง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม พบว่า 1) สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน โดยรวมและจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านในเขตตำบลหัวขวาง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการอำนวยความสะดวก ด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์การ และด้านการควบคุม 2) สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ที่เพกระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านในเขตตำบลหัวขวาง โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการอำนวยความสะดวก สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ที่มีอายุและอาชีพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านโดยรวมและด้านการวางแผน ด้านการอำนวยความสะดวก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการจัดองค์การ และด้านการควบคุม ไม่แตกต่างกัน

3.3 บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการกองทุนสวัสดิการ

ผลการศึกษาการบริหารส่วนตำบลองค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาด อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการกองทุนสวัสดิการ โดยภาพรวมพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ด้านบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการกองทุนสวัสดิการมีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับมากและระดับปานกลาง เรียงลำดับ ได้ดังนี้ การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการที่ชัดเจน คิดเป็นร้อยละ 97.5 คณะกรรมการกองทุนมีการให้คำแนะนำแก่สมาชิกกองทุน คิดเป็นร้อยละ 90.0 มีการรายงานปัญหาที่แต่ละคนได้ประสบให้คณะกรรมการ คิดเป็นร้อยละ 85.0 คณะกรรมการมีความรู้ความเข้าใจ ระเบียบ ข้อบังคับ วิธีการเกี่ยวกับการบริหารกองทุน คิดเป็นร้อยละ 80.0 และกองทุนมีการสำรวจและจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับสมาชิกกองทุนอย่างสม่ำเสมอคิดเป็นร้อยละ 73.8

สอดคล้องกับการศึกษาของ ของ กฤตภัค ชุนนะวรรณ (2552) ศึกษาวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นที่มีต่อแนวทางในการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลตำบลศรีนคร อำเภอศรีนคร จังหวัดสุโขทัย พบว่า การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นที่มีต่อแนวทางในการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลตำบลศรีนคร อำเภอศรีนคร จังหวัดสุโขทัย ประกอบด้วย ข้อมูลด้านบุคลากร ด้านการบริหารงาน ด้านศักยภาพในการตอบสนองต่อความต้องการของสมาชิกกองทุน และด้านการสนับสนุนจากเทศบาลตำบลศรีนคร แยกพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ในด้านบุคลากร ด้านการบริหารงาน และด้านศักยภาพในการตอบสนองต่อความต้องการของสมาชิกมีความคิดเห็นว่าผลการดำเนินงานเกี่ยวกับแนวทางในการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลตำบลศรีนคร อยู่ในระดับมากใน

ทุกด้าน สำหรับผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า 1) ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อแนวทางในการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลตำบลศรีนคร อำเภอสรีนคร จังหวัดสุโขทัยที่แตกต่างกัน 2) บทบาทที่เกี่ยวข้องกับกองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลตำบลศรีนครที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อแนวทางในการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลตำบลศรีนครแตกต่างกัน สรุปได้ว่า สมมติฐานที่ตั้งไว้เป็นจริงใน ทุกกรณีแต่อาจมีความสัมพันธ์ที่ต่างกันน้อยต่างกันไป

3.4 การดำเนินงานของกองทุนสวัสดิการ

ผลการศึกษาการบริหารส่วนตำบลองค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาด อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการดำเนินงานของกองทุนสวัสดิการ โดยภาพรวมพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ด้านการดำเนินงานของกองทุนสวัสดิการมีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับ ได้ดังนี้ กองทุนมีหลักฐานในการรับจ่ายเงินที่สามารถตรวจสอบได้ คิดเป็นร้อยละ 90.0 มีการปฏิบัติงานตามแผน และขั้นตอนของการดำเนินงานกองทุนตามที่กำหนดไว้ คิดเป็นร้อยละ 88.8 คณะกรรมการกองทุนสามารถจัดสรร บริหารเงิน ตลอดจนทรัพยากรของกองทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ คิดเป็นร้อยละ 87.5 การบริหารเงินสวัสดิการเพื่อช่วยเหลือและจัดสรรให้แก่สมาชิกได้อย่างเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 83.8 และมีเงินสำรองในการช่วยเหลือสมาชิกเมื่อเกิดสาธารณภัยต่างๆในชุมชน คิดเป็นร้อยละ 82.5

สอดคล้องกับการศึกษาของ ของ สาธิต กฤดาคม (2554) วิจัย เรื่อง ความเข้มแข็งในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของหมู่บ้านหนองหลวงพัฒนา ตำบลป่าไผ่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า สภาพการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านหนองหลวงพัฒนา ตำบลป่าไผ่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ลักษณะการดำเนินการทั่วไปของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก โดยส่วนใหญ่การดำเนินการคณะกรรมการมีความชัดเจนในบทบาทหน้าที่ ได้รับการยอมรับจากสมาชิก และมีความซื่อสัตย์สุจริตในระดับปานกลางถึงมาก รองลงมา คือ การดำเนินการคณะกรรมการมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนมีความสามารถในการบริหารจัดการ และมีความเสียสละเพื่อส่วนรวม โดยลักษณะการดำเนินการทั่วไปของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก สมาชิกกองทุนมีความซื่อสัตย์สุจริต รองลงมาคือ สมาชิกกองทุนคืนหนี้เงินกู้ตามกำหนด สมาชิกกองทุนมีความพึงพอใจการบริหารกองทุน และ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุน

3.5 การควบคุมการทำงานของกองทุนสวัสดิการ

ผลการศึกษาการบริหารส่วนตำบลองค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาด อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการควบคุมการทำงานของกองทุนสวัสดิการ โดยภาพรวมพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ด้านการควบคุมการทำงานของกองทุนสวัสดิการมีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และระดับปานกลาง เรียงลำดับ ได้ดังนี้ การบริหารกองทุนมีความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ คิดเป็นร้อยละ 95.0 สมาชิกให้ความเคารพและปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับที่กำหนด คิดเป็นร้อยละ 87.5 มีการจัดทำรายการใช้จ่ายเงินให้ชัดเจนเป็นปัจจุบันและเสนอให้สมาชิกคณะกรรมการทราบในการประชุมแต่ละครั้ง คิดเป็นร้อยละ 83.8 มีการเปิดโอกาสให้สมาชิกได้เข้ามาตรวจสอบการบริหารกองทุนเพื่อสร้างความ

โปร่งใสในการบริหาร คิดเป็นร้อยละ 81.3 และมีการควบคุมจำนวนค่าสวัสดิการตามระเบียบเงื่อนไขที่กำหนด คิดเป็นร้อยละ 78.8

สอดคล้องกับการศึกษาของ ของ วิริยพงษ์ เสือหาญ (2554) ศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้าน บ้านบ่อสวย อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านการบริหารจัดการ อยู่ในระดับมา โดยให้ความสำคัญกับ ด้านการวางแผน เป็นอันดับแรก รองลงมา คือ ด้านการจัดการ ด้านการควบคุมติดตาม เมื่อวิเคราะห์จากทุกปัจจัยย่อยของปัจจัยการบริหารจัดการโดยรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญกับการให้กู้ยืมเงินกองทุนเป็นไปตามระเบียบในการพิจารณาเงินกู้ยืมอย่างเคร่งครัดและโปร่งใส ตรวจสอบได้ เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ มีการจัดทำทะเบียนเอกสารบัญชีรายรับ-รายจ่ายอย่างเป็นระบบ

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

ผลการศึกษาครั้งนี้ทำให้ทราบว่า ปัญหาในการบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาด อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ คือ คณะกรรมการบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชนที่ปรึกษากองทุนสวัสดิการชุมชน และผู้เกี่ยวข้องกับกองทุนสวัสดิการชุมชน ยังไม่ค่อยมีการรับฟังความคิดเห็นของกองทุนสวัสดิการชุมชนเท่าที่ควร มีข้อเสนอแนะคือ

1. ควรศึกษามีแนวทางการรับฟังความคิดเห็นของกองทุนสวัสดิการชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหาของกองทุนสวัสดิการชุมชน
2. ควรมีการพัฒนาบุคลากรเพิ่มพูนความรู้การฝึกอบรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับกองทุนสวัสดิการชุมชน

ข้อเสนอแนะครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาแนวทางการรับฟังความคิดเห็นในการแก้ไขปัญหาของกองทุนสวัสดิการชุมชน เช่น การประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ เจ้าหน้าที่ สมาชิกของกองทุนสวัสดิการชุมชน รวมทั้งมีการประเมินจัดทำเวทีประชาคมเพื่อร่วมกันพัฒนาการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
2. ควรมีการพัฒนาศักยภาพการทำงานของกองทุนสวัสดิการชุมชนอย่างต่อเนื่อง โดยส่งเสริมให้มีการฝึกอบรมศึกษาดูงานกองทุนต้นแบบที่ประสบผลสำเร็จ ตลอดจนสร้างความสำคัญของกองทุนสวัสดิการชุมชนและบริการประชาชน

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

- กฤตภัก ชุนนະวรรณ. “การบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลตำบลศรีนคร อำเภอสรีนคร จังหวัดสุโขทัย.” รายงานการศึกษานิเทศการวิจัยระดับปริญญาตรี สาขาวิชา การปกครองส่วนท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2552.
- ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ. บทสังเคราะห์ภาพรวมการพัฒนากระบวนการสวัสดิการสำหรับคนจนและคนด้อยโอกาส ในสังคมไทย. กรุงเทพฯ: เอดิชั่นเพรสโปรดักส์, 2546.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. สถิติวิเคราะห์เพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ: จามจุรีโปรดักท์, 2546.
- ปาริชาติ เทพอารักษ์. “กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง:สร้างฐานรากการพัฒนาที่ยั่งยืน.” วารสาร เศรษฐกิจและสังคม (กรกฎาคม – สิงหาคม 2546): 46 – 50.
- พรรณทิพย์ เพชรมาท. สวัสดิการชุมชนพึ่งตนเอง. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน, 2546.
- พนม สิงห์สาย, สมนึก ปัญญาสิงห์ และสำเริง จันทรสวรรณ. “ความสามารถในการปฏิบัติงานของ กรรมการ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน 1 ล้านบาท ในเขตพื้นที่จังหวัด ขอนแก่น.” วารสารมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ มข. 22, 2 (มกราคม – มีนาคม 2548): 25 – 36.
- เยาวลักษณ์ แฉมศิริ. “การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านในเขตตำบลหัวขวาง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัด มหาสารคาม.” การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาตรี สาขาวิชา สาขาวิชา นโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2553.
- วันชัย มีชาติ. การบริหารองค์กร. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549.
- วิริยพงษ์ เสือหาญ. “ปัจจัยความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้าน บ้านบ่อสวาย อำเภอบางปลาม้า จังหวัด สุพรรณบุรี.” การค้นคว้าแบบอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2554.
- ศิริพร เลิศยิ่งยศ. “ชุมชนบ้านน้ำฉ่ำกับวาทกรรมเศรษฐกิจพอเพียง.” วารสารวิชาการ Veridian E-Journal บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร 6, 1 (มกราคม – เมษายน 2556): 593 – 609. เข้าถึงได้จาก <http://www.ejournal.su.ac.th>
- สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน. คู่มือการดำเนินการโครงการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แอปป้า พรินติ้ง กรุ๊ป จำกัด, 2552.
- สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน. คู่มือแนวทางการส่งเสริมและพัฒนากองทุนสวัสดิการชุมชน. กรุงเทพฯ: กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2552.
- สาธิต กฤตาคม. “ความเข้มแข็งในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของหมู่บ้านหนอง หลวงพัฒนา ตำบลป่าไผ่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่.” รายงานการค้นคว้าอิสระปริญญา ตรี สาขาวิชา การบริหารองค์การภาครัฐและเอกชน สำนักบริหาร และพัฒนาวิชาการ มหาวิทยาลัยแม่โจ้, 2554.

สิริพัฒน์ ลาภจิตร. “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมของประชาชนในการสนับสนุนการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี.” วารสารวิชาการ Veridian E-Journal บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร 2, 1 (สิงหาคม 2552):

137 - 154. เข้าถึงได้จาก <http://www.ejournal.su.ac.th>

สุพัฒน์ กุมพิทักษ์ และธวัชชัย นิลานุช. “กองทุนสวัสดิการชุมชนกรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฝ้อ อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น.” วารสารการบริหารท้องถิ่น 1, 3 (กรกฎาคม – กันยายน 2551): 56-70.

องค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาด. งานทะเบียนกองทุนสวัสดิการชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาด. กาฬสินธุ์: องค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาด, 2554.

อินทรพิทักษ์ วทานิยานนท์. “ความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านในเขตตำบลท่าข้าม อำเภอพนสนิม จังหวัดชลบุรี.” งานนิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรเพื่อความมั่นคง คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2553.

ภาษาต่างประเทศ

Bloom.B.S.(Ed) Taxonomy of Educational Objectives:The classification of Educational Goals, by a Committee of College and University Examiners. New York: Langmans. 1956.